

TILDELINGSBREV 2015

FOR

NORSK POLARINSTITUTT

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	3
2	Prioriteringer for Norsk Polarinstitutt i 2015	3
3	RESULTATKRAV OG FØRINGER TIL NORSK POLARINSTITUTT FORDELT PÅ RESULTAT- OG VIRKEMIDDELOMRÅDER.....	4
4	Budsjett og fullmakter	10
	4.1 Tildeling og budsjettforutsetninger	10
	4.2 Tildeling fra andre kapitler og poster	11
	4.3 Delegering av budsjettmessige fullmakter	12
5	Styringskalender og rapportering	12
6	Møteplan	13
7	Oversikt over etatens koordineringsansvar	13

1 Innledning

Tildelingsbrevet utgjør, sammen med Instruks for virksomhets- og økonomistyring og føringer i [Prop. 1 S \(2014-2015\)](#) og budsjettinnstillingene ([Innst. 9 S](#) og [Innst. 2 S](#) (inkl. [Tillegg 1](#))) en ettårig kontrakt mellom Klima- og miljødepartementet og Norsk Polarinstitutt. Instruksen gir oversikt over virksomhetens rolle, myndighet og ansvarsområde, samt angir langsiktige oppgaver på de ulike resultatområdene. Tildelingsbrevet gir de økonomiske rammene for 2015, og en nærmere beskrivelse av nasjonale mål, resultatkrav, føringer og oppdrag som departementet ønsker å framheve spesielt for 2015. Tildelingsbrevet og instruksen er utgangspunktet for etatens rapportering gjennom året.

Departementet ønsker å understreke at for å nå de nasjonale målene som er presentert i Prop. 1 S (2014-2015) kreves bruk av virkemidler og gjennomføring av tiltak i alle sektorer. Dette er politisk fastsatte nasjonale mål som gjelder for alle sektorer, og ikke mål som bare gjelder for Norsk Polarinstitutt. For de ulike målene varierer det hvor stort bidrag til måloppnåelse som forventes av Polarinstituttet. På noen områder forvalter instituttet betydelige virkemidler og har hovedansvaret for måloppnåelse, mens på andre områder har instituttet begrenset med virkemidler, og måloppnåelse er avhengig av innsats fra flere ulike sektormyndigheter.

Etatsstyringsheftet "Prinsipper for etatsstyring i miljøforvaltningen" beskriver hvilke prinsipper som skal ligge til grunn for Klima- og miljødepartementets etatsstyring. Heftet redegjør for retningslinjene for styringsdialogen mellom departementet og etatene, herunder krav til aktørene. Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av all statlig virksomhet.

Sammenlignet med 2014 er antall resultatområder redusert fra 11 til 6, og antall nasjonale mål er også kraftig redusert. De største endringene har skjedd på naturmangfoldområdet. Det vises til Prop. 1 S (2014-2015) for nærmere omtale av endringene.

2 Prioriteringer for Norsk Polarinstitutt i 2015

Det skal legges vekt på å øke kunnskapen om hvordan klimaendringene i polarområdene foregår og hva klimaendringene og økende aktivitet på Svalbard og i havområdene rundt vil bety for naturmangfoldet, arters leveområder, kulturminner og kulturmiljøer og for miljøforvaltningen i fremtiden. USA overtar formannskapet i Arktisk Råd, og det skal prioriteres å gi faglig bistand til aktuelle satsingsområder under det amerikanske formannskapet. Samarbeidet med Russland på miljøområdet skal videreføres.

Arbeidet med forvaltningsplaner for nasjonalparkene er startet opp og skal videreføres i 2015. Miljøforvaltningen skal implementere godkjente forvaltningsplaner for vernområdene, nasjonal handlingsplan for isbjørn og handlingsplanen mot fremmede arter på Svalbard skal i 2015. Norsk Polarinstitutt skal bistå innenfor sitt ansvarsområde.

Isbjørn er en av de mest klimasårbare artene i Arktis. Ny telling av Barentshavbestanden av isbjørn skal gjennomføres i 2015 og gi grunnlag for å vurdere om det har skjedd drastiske endringer siden 2004, etter en periode med mange år med dårlige isforhold og tap av sjøishabitat. Denne tellingen skal også gi et sentralt referansepunkt for å følge med i bestandsutviklingen i kommende år.

Plast er et økende problem også i Arktis, spesielt for sjøfugl og sjøpattedyr, og påvirker dyrelivet negativt. Man antar at det føres store mengder mikroskopiske plastpartikler med havstrømmene nordover som kan påvirke alle nivåene i næringskjeden. Det er viktig å øke

kunnskapen om mikroplast i det arktiske miljø med tanke på egenskaper, spredning og effekter.

Det er et prioritert område å vedlikeholde og videreføre langtidsovervåkingen av viktige klimaparameter i Arktis, herunder bremassebalanse på Svalbard og istykkelse og oseanografiske data fra Framstredet. Disse målingene representerer et unikt verktøy for å tallfeste klimaendringene i Arktis. Resultatene skal bl.a. spilles inn i IPCCs arbeid.

Forsuring av havet representerer en trussel for økosystemene i Arktis. Arbeidet som ble begynt i Flaggskip Havforsuring i Framsenteret skal videreføres. Innfrysingsprosjektet N-ICE 2015 skal utnyttes som en mulighet til å få samlet inn nye data for tidsrom på året som det i dag finnes svært lite data tilgjengelig.

I Antarktis står vi overfor nye utfordringer og styrking av kunnskapsgrunnlag er en forutsetning for at traktatlandene i fellesskap skal kunne møte disse utfordringene og forvalte miljøet i tråd med Traktaten og Miljøprotokollens målsettinger. Det skal gjennomføres en ny NARE-utlysning med 3-årige prosjekter i 2015.

Risikoanalyser

I 2014 arbeidet Klima- og miljødepartementet og etatene med et felles system/opplegg for risikoanalyser. Departementet vil også i 2015 ha en tett oppfølging av etatenes risikoanalyser. Etatene skal ta utgangspunkt i sitt etablerte system for risikoanalyser og oppdatere og videreutvikle dette i samsvar med Direktoratet for økonomistyring sin veileder for risikostyring. I foreløpig og endelig årsrapport skal etaten rapportere status på de tiltakene som er iverksatt på bakgrunn av gjennomførte risikoanalyser. Det skal også gis en vurdering av om risikoen har inntruffet og påvirket resultatene.

Omfanget av risikoanalysen og tiltakene skal tilpasses den enkelte etats egenart. Det er etats ledelse som har ansvaret for at risikoanalysen blir utarbeidet og fulgt opp. Risikoanalysene skal innrapporteres i årsrapporten, og skal følges opp med nødvendige tiltak.

Risikostyring/analyser skal være et formelt punkt på etatsstyringsmøtene både vår og høst, og status for analysene skal dokumenteres og referatføres. Ved behov kan det bli aktuelt at avdelingene følger opp ytterligere utover dette.

3 RESULTATKRAV OG FØRINGER TIL NORSK POLARINSTITUTT FORDELT PÅ RESULTAT- OG VIRKEMIDDELOMRÅDER

Naturmangfold

Nasjonalt mål 1.1. Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.

Føringer:

1. Være faglig rådgiver for departementet i arbeidet med helhetlige forvaltningsplaner for havområdene.
2. Styrke kunnskapen om effekter av marin forsøpling i nordlige havområder.
3. Bidra til å styrke kunnskapen om tilstanden til sjøfuglbestander og økosystemene i de nordlige havområder.
4. I samarbeid med Miljødirektoratet, jobbe for å identifisere biologiske effektindikatorer for havforsuring i hav og i kystvann. Norsk Polarinstitutt skal spesielt ivareta de polare perspektiver.

Klima

Nasjonalt mål 5.6.: Samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringene.

Føringer:

5. Bidra til en økosystembasert forvaltning av naturmiljøet i møte med klimaendringer.
6. Bidra til utviklingen av en havismodell for Arktis for å forbedre de regionale klimamodelleringene.
7. Bidra til å skaffe nye data gjennom N-ICE 2015 toktet, slik at fremtidsmodellene om utviklingen av klima og miljø i Arktis gir så presise svar som mulig.

Polarområdene

Nasjonalt mål 6.1.: Omfanget av villmarkspregete områder på Svalbard skal opprettholdes, naturmangfoldet skal bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet og motorisert ferdsel, og verneområdene sin verdi som referanseområde for forskning skal sikres.

Resultatkrav:

8. Framskaffe ny forskningsbasert kunnskap om tilstand til arter og bestander av arter Norge har et særskilt forvaltningsansvar for, og om tilstanden til økosystemene disse artene lever i. Dette inkluderer høstbare arter, trekkende arter, rødlistearter som er under reelt press i Svalbards natur, klimasårbare arter samt sentrale arter i det marine-terrestre økosystemet knyttet til Svalbard.
9. Prioriterte tiltak/aktiviteter i naturreservatene på Øst-Svalbard identifisert til å være innenfor Norsk Polarinstituttts ansvarsområde skal implementeres i henhold til godkjent forvaltningsplan.
10. Implementere prioriterte tiltak identifisert til å være innenfor Norsk Polarinstituttts ansvarsområde i nasjonal handlingsplan for isbjørn og handlingsplan mot fremmede arter.
11. Framskaffe ny forskningsbasert kunnskap til forvaltningen av miljøet i Antarktis og Bouvetøya.

Føring:

12. I samarbeid med Miljødirektoratet vurdere eventuelle bidrag fra Norsk Polarinstitutt til oppfølgingen av rapporten «Pilotprosjekt – Naturindeks for Svalbard».
13. Etter avtale med Sysselmannen, bistå Sysselmannen i å teste ut utstyr med sikte på å etablere registrering av snøskuterferdselen på Svalbard bl.a. til bruk i MOSJ.

Nasjonalt mål 6.3.: Negativ menneskelige påvirkning og risiko for påvirkning på miljøet i polarområdene skal reduseres.

Resultatkrav:

14. Norge skal være en aktiv pådriver i prosjektarbeidet under Arktisk råd.
15. Miljøvernssamarbeidet vil bli videreført innenfor den norsk-russiske miljøvernkommisjonen og i Barentssamarbeidet.

Føring:

11. Delta aktivt i prosjekter under Arktisk råd herunder AACCA.
12. Lede og/eller bidra aktivt inni prosjekter i Arbeidsprogram 2013 – 2015 under det bilaterale norsk russiske miljøsamrådet.

Oppdragsliste 2015

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsfrist
13. I samarbeid med Sysselmannen og Miljødirektoratet følge opp <i>Strategi for innhenting, forvaltning og formidling av miljødata for svalbardforvaltningen</i> : <ul style="list-style-type: none"> - Gjennomføre strategiens trinn 2, dvs. vurdere tilgjengelige data opp mot miljøforvaltningens identifiserte behov. - Igangsette arbeidet med strategiens trinn 3, dvs. utarbeide en plan for tilgjengeliggjøring av eksisterende data og/eller innhenting av nye data i samarbeid med Sysselmannen og	01.06.15

Miljødirektoratet	
14. Levere en analyse om klimaendringene på Svalbard og hva disse endringene vil bety for naturmangfoldet i fremtiden, og gi konkrete anbefalinger på kort og litt lengre sikt. Det skal gjennomføres en workshop for miljøvernforvaltningen.	15.12.15
15. Rapport med estimering av størrelsen på Barentshavsbestanden av isbjørn.	31.12.15
16. Implementere ny indikator i MOSJ for helikopterbruk på Svalbard i tråd med anbefalingen i rapporten ” Ferdsel med snøskuter og helikopter – utvikling av nye parametre i MOSJ”	31.12.15
17. Levere sluttrapport fra pilotprosjekt om vegetasjonsovervåking, herunder plan for igangsetting av regulær overvåking av de fire karplantene i Colesdalen, som en del av den terrestriske vegetasjonsovervåkingen innenfor MOSJ.	01.05.15
18. Frembringe kunnskapsstatus for arktiske områder om mikroplast i marint miljø med tanke på egenskaper, spredning og effekter. Kunnskapsstatusen skal fokusere på naturgitte forhold i Arktis og betydningen for nevnte faktorer. Kunnskapshull skal defineres og prioriteres med tanke på innsats for å tette hullene.	30.11.15
19. I dialog med Miljødirektoratet utarbeide forslag til hvordan NP kan bidra med innsamling av materiale som tilføres den nasjonale Miljøprøvebanken.	15.11.15
20. Utarbeide en oversikt over kunnskapsstatus om forurensningstransport og nedbrytning av prioriterte organiske miljøgifter i landområder med permafrost. Arbeidet skal baseres på tilgjengelig litteratur, overvåkingsdata og resultater fra miljøtekniske undersøkelser.	15.12.15
21. Sammenstille erfaringer fra gjennomførte oppryddingstiltak for forurensete lokaliteter på Svalbard og gi en vurdering av aktuelle oppryddingsmetoder basert på erfaringer og litteratur fra områder med arktisk klima og begrensede deponeringsmuligheter for forurenset jord	30.15.12.15

Kunnskap

Resultatkrav:

22. Framskaffe ny kunnskap gjennom forskning og overvåking om tilstanden til dagens økosystem i polarområdene og bedrer kunnskapen om klimaprosessene- og klimaendringene i polarområdene.
23. Videreutvikle Framsenteret både med hensyn til den faglige aktiviteten i flaggskipene og til kunnskapsformidlingen, slik at senteret bidrar til å styrke kunnskapsgrunnlaget for vår miljøforvaltning i nord – og polarområdene.
24. Videreutvikle forskningsprogrammene/de faglige flaggskipene i Ny-Ålesund både med hensyn til den faglige aktiviteten og til kunnskapsformidlingen, slik at forskningsaktiviteten ved Ny-Ålesund bidrar til å styrke miljøforvaltningen i nord- og polarområdene.

Kartproduksjon:

Resultatkrav:

25. Den topografiske hovedkartserien på Svalbard (S100) skal fornyes, distribueres og vedlikeholdes.
26. Det skal produseres ortofoto og terrengmodeller fra instituttets nye digitale flybilder.
27. Karttjenester og digitale data skal oppdateres kontinuerlig og vil bli frigitt fra 1.1.2015.
28. Det skal fremstilles ulike temakart i Arktis og Antarktis for interne og eksterne brukere.

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsfrist
29. Utarbeid en plan for arbeidet med oppdatering og tilgjengeliggjøring av forvaltningsrelevante data fra databasen for kolonihekkende fugl, med forbedret posisjonsbestemmelse og arealmessig avgrensning av fuglekolonier og hekkelokaliteter, og for stedfesting av områder med større konsentrasjoner av pattedyr og fugl m.m. Fra det oppdaterte datagrunnlaget skal det også utarbeides et kartgrunnlag for flynavigasjon som viser buffersonene iht. Svalbardmiljølovens §83.	01.07.15

Regelverk

Resultatkrav:

30. Fellesføring fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Statlige virksomheter har i 2014 rapportert inn aktiviteter, tiltak, prosedyrer, regelverk m.m. gitt av andre som oppleves som tidstyver i det daglige arbeidet. Regjeringen følger nå opp disse innspillene. Virksomhetene skal også rapportere i årsrapporten for 2014 om sitt arbeid med å forenkle regelverk, bruke klart språk, og forenkle rutiner og ordninger de kan gjøre noe med selv. Dette skal følges opp som et ledd et kontinuerlig forbedringsarbeid.

I 2015 skal Norsk Polarinstitutt prioritere tiltak som gir konkrete effekter for brukerne. Norsk Polarinstitutt skal også vurdere - og eventuelt ta initiativ til - tiltak som vil forenkle brukernes kontakt med det offentlige på tvers av flere statlige virksomheter.

Innen 01.06.2015 skal Norsk Polarinstitutt melde inn i Difis rapporteringsløsning om brukerrettede tidstyver i egen virksomhet. Virksomhetene skal så i dialog med sitt eierdepartement velge ut brukerrettede tidstyver de selv kan gjøre noe med og igangsette tiltak for å redusere eller fjerne disse. Løsningen vil være tilgjengelig fra 1. april 2015.

I årsrapporten for 2015 skal det rapporteres på en felles mal om arbeidet med å avvikle brukerrettede tidstyver i egen virksomhet, og hvordan det skal arbeides videre med disse. Følgende mal skal benyttes:

- Beskrivelse av hvilke tidstyver Norsk Polarinstitutt selv har prioritert å fjerne
- Beskrivelse av tiltak for å fjerne utvalgte tidstyver (planlagte, under arbeid og gjennomførte)
- Resultatet av arbeidet. Effekten for brukerne er spesielt interessante

Oppdragsliste 2015

Oppdrag – dokumenter som skal oversendes Klima- og miljødepartementet	Tidsplan
31. KLD viser til nasjonal strategi for informasjonssikkerhet, etaten skal rapportere på: <ul style="list-style-type: none"> • Kritisk infrastruktur og forebyggende tiltak i egen virksomhet • Beredskapsplaner og behov for å sette i verk krisehåndtering i egen virksomhet, vedlikehold og revisjon	I forbindelse med årsrapport for 2015
32. Etaten skal innføre et internkontrollsystem for informasjonssikkerhet (ISMS) med dokumenter basert på kravene i ISO 27001 standarden, i tråd med eForvaltningsforskriften §15 og Nasjonal strategi for informasjonssikkerhet med tilhørende handlingsplan. Systemet med tilhørende dokumentasjon skal være klart til å tas i bruk innen 1.1.2017.	01.07. 2015

<p>Etaten skal i løpet av første halvår 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sørge for opplæring i ISMS internt i etaten, og ha på plass en Informasjonssikkerhetsorganisasjon, og rapportere dette. • Rapportere på fremdriften i prosjektet, revidere og vedlikeholde milepælsplanen for ISMS-arbeidet. 	
<p>33. Sikkerhetsloven setter krav om egen dokumentasjon. Etaten skal oversende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grunnlagsdokument for sikkerhet 	01.07.2015
<p>34. På bakgrunn av informasjon sendt til KLD ønskes det innspill til etablering av et resposnmiljø for uønskede IKT-hendelser i miljøsektoren.</p>	15.03.2015

4 Budsjett og fullmakter

4.1 Tildeling og budsjettforutsetninger

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med Proposisjon 1 til Stortinget (2014–2015), Stortingets forutsetninger og vedtatt budsjett. Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med bevilgningsreglementet, Reglement og bestemmelser for økonomistyringen i staten, instruks for virksomhets- og økonomistyring, og andre regler som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler.

Virksomheten skal sikre at strategisk fokus og prioriteringer av oppgavene er i tråd med politiske signaler og økonomiske rammebetingelser. Kravet til effektiv drift og ressursforvaltning omfatter også antall ansatte. Behovet for personalressurser forårsaket av nye og endrede oppgaver/tiltak skal løses innenfor tildelt ramme.

Poster i serien fra 01-49 er redusert i sammenheng med innføring av ordningen med nettoføring av budsjett og regnskap av merverdiavgift i statsforvaltningen. Midlene er flyttet til Finansdepartementets budsjett. Fra 1. januar 2015 har Norsk Polarinstitutt fullmakt til å utgiftsføre betalt merverdiavgift under kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 01 Driftsutgifter. Midlene skal føres på artskonto 1987 Nettoføringsordning for mva. Nærmere detaljer framgår av rundskriv R-116 fra Finansdepartementet (tilgjengelig på nettet).

Innføringen med nøytral merverdiavgift i statlig sektor skaper usikkerhet ved tildelinger over 21-posten da departementet ikke vet hvor stort beløp merverdiavgiften utgjør av det enkelte prosjekt sine midler. Klima- og miljødepartement har derfor besluttet å tildele prosjektmidler uten fratrukk av merverdiavgift, under forutsetning av at direktoratet må påse at belastningen av hvert enkelt prosjekt holder seg innenfor tildelt beløp når merverdiavgift er inkludert. Etaten bes bokføre alle merverdiavgifter under kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 01 Driftsutgifter. Øvrige kostnader belastes kap. 1400 post 21. Fra 2016 tar departementet sikte på at tildelte prosjektmidler skal være nettobudsjettet (dvs etter fratrukk av eventuelle merverdiavgifter). Grunnet denne overgangsordningen må etaten ved rapporteringer til departementet (fastsatt under punkt 5) følge opp tildelte midler fra 21-posten og skille mellom utgifter som er belastet på kap. 1633 post 01 og kap. 1400 post, 21. Vi ber etatene også skille disse utgiftene ved innmelding av prognoser for helårsforbruk. I tillegg gjør vi oppmerksom på at etatene må forvente ytterligere bestillinger om status på prosjektene i andre halvår av 2015.

Følgende midler tildeles i 2015 (i 1 000 kroner):

Utgifter

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling 2015 (i 1 000 kr.)
1471.01	Driftsutgifter	210 666
1471.21	Spesielle driftsutgifter	66 090
1471.50	Stipend	496
Sum kapittel 1471		277 252

Inntekter

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling 2015 (i 1 000 kr.)
4471.01	Salgs- og utleieinntekter	10 358
4471.03	Inntekter fra diverse tjenesteyting	57 089
4471.21	Inntekter, Antarktis	12 752
Sum kapittel 4471		80 199

Kapittel 1471

Post 01 Driftsutgifter

- Lønnskompensasjon i forbindelse med lønnsoppgjør utgjør 3,611 mill. kroner
- Posten er styrket med 1,5 mill. kroner til instituttets arbeid med helhetlig fovaltning av havområdene med særlig vekt på Barentshavet (overført fra departementet)
- Posten er også styrket med 10 mill. kroner til ny telling av isbjørnbestanden i Barentshavet i 2015
- Kr 3 mill. holdes foreløpig tilbake. Dette gjelder arbeidet på Zeppelin-stasjonen. Departementet vil komme tilbake til disponeringen av disse.

4.2 Tildeling fra andre kapitler og poster

Norsk Polarinstitutt kan i tillegg disponere midler over følgende kapitler (i 1 000 kroner):

Kapittel/post	Betegnelse	Fullmakt for 2015 til å belaste med inntil:
1410.21	Miljøovervåking og miljødata	8 897
17.50	Svalbardbudsjettet/ Refusjon til Norsk Polarinstitutt	3 340

Av tildelingen på kap. 1410.21 er det lagt inn 1 mill. kroner til styrking av overvåking av miljøgifter. Til samme formål er det lagt inn en styrking på 3,5 mill. kroner under Miljødirektoratet.

4.3 Delegering av budsjettmessige fullmakter

Norsk Polarinstituttt delegeres myndighet til:

1. å benytte unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet. Dette gjelder:
  - Å foreta nettobudsjettering ved utskifting av utstyr,
  - Overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter,
  - Overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel,
  - Overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre påfølgende budsjetterminer, og
  - Inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.
2. I tillegg til den generelle merinntektsfullmakten i henhold til unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet delegeres også etaten myndighet til å overskride bevilgningene under:
  - Kapittel 1471 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4471 postene 01 og 03
  - Kapittel 1471 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kapittel 4471 post 21

5 Styringskalender og rapportering

Finansdepartementet har fra 2014 fastsatt nye krav til årsrapport som skal gjelde for alle underliggende etater. Departementet har utarbeidet en egen veiledning om dette og vil i løpet av våren 2015 oversende en revidert utgave av veiledningen. Etatene bes rapportere etter veiledningen. Det vises til hjemmesidene til DFØ for ytterligere informasjon.

Etatene rapporterer resultater og årsregnskap i foreløpig og endelig årsrapport, som viser status for de nevnte områdene per 31. august og 31. desember 2015. Rapportene skal foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtene.

Vi minner om at virksomheten må ha et system slik at budsjetteringen og regnskapsføringen internt kan fordeles på de ulike virkemiddel- og resultatområdene.

Frister for rapporteringer i 2015 er:

Avviksrapportering 15. mai 2015

Foreløpig årsrapport 16. september 2015

Endelig årsregnskap 3. februar 2016

Endelig årsrapport 27. februar 2016

6 Møteplan

Møtedato	Møtetype	Punkter til dagsorden	Frist for saker	Merknad
Jan.?	Kontaktmøte (på video)			
Mars	Halvråsmøte i Tromsø	Rapportering 2014 Budsjett 2016 RNB-saker 2015 Store viktige enkeltsaker Risikoanalyser i 2015 Aktuelle mediesaker		
April	Etatslederkonferanse			
Juni?	Kontaktmøte (på video)			
Aug./ sept.?	Kontaktmøte (på video)			
Okt.	Etatslederkonferanse			
Okt.	Halvårsmøte i Oslo	Rapportering pr. 31.8.2015 Foreløpig tildelingsbrev 2016 Budsjettet 2016 Beredskapssaker Risikoanalyser (resultat) Store, viktige enkeltsaker Aktuelle mediesaker		

7 Oversikt over etatens koordineringsansvar

Miljødirektoratet:

- Sammenstilling av etatenes innspill til Sysselmannen på Svalbard
- Miljøovervåking/miljødata/miljørappoterter, herunder standardisering av miljødata, kvalitetssikring av miljødata, samarbeidsavtale med Statistisk sentralbyrå og samarbeidsavtale med EEA
- Miljøstatus

Riksantikvaren:

- Fotoarkiv

Norsk Polarinstitutt:

- Miljøovervåkingen (MOSJ) på Svalbard og Jan Mayen

**INSTRUKS FOR
VIRKSOMHETS- OG ØKONOMISTYRINGEN I
NORSK
POLARINSTITUTT**

Instruksen er fastsatt av Klima- og miljødepartementet i medhold av § 3 i Reglement for økonomistyring i staten og trer i kraft 2. februar 2015.

Oslo

departementsråd

1. Innledning

Instruksen inneholder grunnleggende krav til etatens virksomhets- og økonomistyring. Dokumentet beskriver etatens myndighets- og ansvarsområde, herunder hovedfunksjoner, rolle, og langsiktige oppgaver på de enkelte resultat- og virkemiddelområdene. Instruksen tydeliggjør virksomhetsledelsens ansvar og andre formelle krav til etaten innenfor økonomistyring. Instruksen må ses i sammenheng med etatsstyringsheftet og det årlige tildelingsbrevet.

2. Instruksens forhold til økonomiregelverk

Virksomhets- og økonomistyringen i Norsk Polarinstituttt skal følge de krav som er nedfelt i Reglementet for økonomistyring i staten (Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (Bestemmelsene). Instruksen er et supplement til Reglementet og Bestemmelsene. Fullmaktene som er nedfelt i Bestemmelsene delegeres til direktøren for Norsk Polarinstituttt med de suppleringer og presiseringer som er nedfelt i denne instruksen. Direktoratet skal kunne dokumentere interne rutiner og prosesser i instruks, retningslinjer og rutinebeskrivelser.

Virksomhets- og økonomistyring i direktoratet skal også følge rundskriv, direktiver og retningslinjer som fastsettes av Klima- og miljødepartementet og andre myndigheter på det aktuelle område, og som er relevante for virksomhets- og økonomistyring i direktoratet. Klima- og miljødepartementet vil i egne skriv til direktoratet presisere myndigheten som delegeres til direktoratet med hjemmel i bestemmelser fra andre myndigheter. Bestemmelsene i instruksen omfatter også krav til den miljøfaglige virksomheten i Norsk Polarinstituttt.

3. Hovedtrekkene i Norsk Polarinstituttts myndighets- og ansvarsområde

Norsk Polarinstitutt er et ordinært forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet.

3.1. Oppfølging av nasjonale miljømål

Norsk Polarinstitutt skal arbeide for å oppnå de miljøvernpolitiske målene som årlig blir presentert i Prop 1 S. Norsk Polarinstitutt har et særlig ansvar for å nå miljømålene på de områdene hvor etaten har myndighet og juridiske virkemidler. Norsk Polarinstitutt skal gjennom forskning, analyser, utredninger, rådgivning, resultatoppfølging og kommunikasjon/formidling bidra til å nå miljømålene også på de øvrige områdene. De spesifikke mål, krav og oppdrag som Norsk Polarinstitutt skal arbeide for det enkelte år blir gitt i det årlige tildelingsbrevet.

3.2. Norsk Polarinstituttts rolle og hovedfunksjoner

For å medvirke til å nå de nasjonale miljømålene og ivareta sitt samfunnsoppdrag skal Norsk Polarinstitutt utøve følgende funksjoner:

Miljøkunnskap og formidling

Dette omfatter arbeid knyttet til produksjon, systematisering og formidling av faktakunnskap til ulike målgrupper. Etatene skal ha oversikt over utvikling av miljøtilstanden på sine ansvarsområder, samt effekten av faktorer som påvirker miljøtilstanden. Oppdatering av tall og fakta skal foretas av den institusjonen som er ansvarlig for dataene. Etaten må kontinuerlig vurdere behovet for økt eller revidert kunnskap om aktuelle problemstillinger innenfor sine ansvarsområder og sørge for nødvendig rapportering av fakta.

- a) **Forskning:** Etaten skal bidra til utvikling og oppfølging av relevant forskning. Særlig vekt skal legges på oppfølging av relevante programmer i Forskningsrådet og arbeidet med utvikling av strategiske satsinger i miljøforvaltningen.
- b) **Overvåking:** Etaten skal sørge for nødvendig overvåking av utviklingen i miljøtilstanden. For alle overvåkingsprogram skal muligheten for bruk av ny teknologi vurderes, f. eks. automatiske målestasjoner, satellitter etc. Vurderingen bør skje i samarbeid med andre kompetente virksomheter og etater. Mulighetene for sambruk av data og måleutstyr skal være en del av vurderingen.
- c) **Kartlegging:** Etaten skal bidra til nødvendig kartlegging, samt sikre distribusjon av miljø- og kartdata, god samordning av kartleggingsaktiviteter og kvalitetssikring av data.
- d) **Miljødata, databaser og fagsystemer** Etatene har et felles ansvar for å samordne innhenting, kvalitetssikring, dokumentasjon og levering av miljødata og miljøinformasjon i henhold til de tidsfrister som er satt for bruken av data (bl. a. miljøstatus.no, Norge digitalt, konvensjoner osv). Etaten skal delta i faglige nettverk, prosesser og fora og skal slutte opp om arbeidet med fellesløsninger for miljødata og legge dette til grunn for egne fagsystemer der det er relevant. Miljødirektoratet har rollen som nasjonalt samordningsorgan for miljødata i miljøforvaltningen, og vil ta de nødvendige initiativ.
- e) **Informasjon og kommunikasjon:** Etaten skal legge vekt på å formidle pålitelig, aktuell og forståelig miljøinformasjon til allmennheten gjennom ulike kanaler. Hovedkanalen for informasjon om miljøets tilstand og utvikling skal være miljøstatus.no, der Miljødirektoratet har rollen som hovedredaktør. Det skal i tillegg satses på etatens egne nettsider og aktiv mediekontakt.
- f) Norsk Polarinstitutt skal styrke kunnskapsgrunnlaget på områder der miljøforvaltningen har et direkte forvaltningsansvar i nord- og polarområdene eller har en helt sentral

pådriverrolle i internasjonale prosesser. Instituttet skal frembringe og tilrettelegge miljøfaglig kunnskap som grunnlag for videreutvikling av virkemidler og tiltak i miljøvernforvaltningen av Svalbard, og for Miljødirektoratet og Sysselmannens løpende forvaltning og saksbehandling på miljøområdet på grunnlag av etatenes definerte kunnskapsbehov.

- g) Utføre forvaltningsrettet forskning og overvåking av høy kvalitet i Arktis og Antarktis innenfor fagområdene klima, naturmangfold og miljøgifter, og opprettholde lange måleserier knyttet til en rekke sentrale miljøtemaer i polarområdene,
- h) Utføre topografisk og geologisk kartlegging på Svalbard og i norsk biland og territorialkravs-områder i Antarktis, herunder oppmåling i felt samt produksjon av kartprodukter, og videreutvikle og drifte digitale kartløsninger på nett.
- i) Utvikle, revidere og lede overvåkingssystemer, herunder MOSJ, i Arktis og Antarktis..
- j) Være det sentrale datasenteret for miljøkunnskap om polarområdene og gjøre egne miljødata og publiserte forskningsdata tilgjengelige for viderebruk i maskinlesbare formater.
- k) Arbeide for å utvikle fjernmåling som kostnadseffektivt redskap for miljøkartlegging og miljøovervåking,
- l) Drifte forskningsstasjoner på Svalbard og i Antarktis (Troll, Bouvetøy, Tor og Sverdrupstasjonen) og bidra til koordinering av utviklinga av Ny- Ålesund som den sentrale polare forsknings- og miljøovervåkingsplattformen i Europa.
- m) Stimulere nasjonal og internasjonal forskning på Svalbard gjennom å yte forskningsservice/logistikkstøtte,
- n) Forvalte et historisk polarmateriale i form av faglitteratur, fangstdagbøker, bildemateriale og gjenstander

Myndighetsutøvelse

- a) Behandle meldinger og søknader etter Antarktisforskriften.
- b) Kontrollere at norsk aktivitet i Antarktis skjer i tråd med Antarktisforskriften.
- c) Behandle søknader om dispensasjon fra forskrift om Bouvetøya naturreservat og forskrift om ferdselsbegrensning på Bouvetøya.

Rådgiver og iverksetter

- a) Faglig og strategisk rådgiving overfor den sentrale forvaltningen i polarspørsmål bl.a gjennom deltagelse i Polarutvalget, rådgivning til Utenriksdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet, og deltagelse i den norske delegasjonen til Arktisk Råd, ATCM, CEP og CCAMLR..
- b) Bidra til å fremme norske interesser og synlighet på Svalbard.
- c) Faglig rådgiver for direktoratene og Sysselmannen i polarspørsmål
- d) Ved forespørsel gi faglig støtte til sekretariatet for Svalbards miljøvernfond i vurdering av søknader

Internasjonale miljøoppgaver

- a) Bidra til og delta i relevante internasjonale prosesser knyttet til miljø i nord – og polarområdene.
- b) Delta aktivt i internasjonale fora som arbeider for å styrke kunnskapsgrunnlaget for miljøforvaltningen i nord – og polarområdene.

3.3. Norsk Polarinstitutt's ansvarsområder og langsiktige oppgaver på de enkelte resultat- og virkemiddelområdene

I det følgende gis en overordnet oversikt over de faste oppgavene Norsk Polarinstitutt skal ivareta som ikke er dekket av punkt 2.2.

Naturmangfold

- a) Delta i sekretariatet for – og bidra aktivt i arbeidet under Faglig forum for helhetlig forvaltning av norske havområder, og
- b) Bidra aktivt i arbeidet med kunnskapshenting og videreutvikling av helhetlige forvaltningsplaner for havområdene.
- c) Vurdere miljøtilstanden i Barentshavet og arktiske havområder.
- d) Vurdere behov for tiltak for å beskytte miljøet i arktiske havområder mot påvirkning fra nye aktiviteter.
- e) Bidra til at miljøhensyn ivaretas i konsekvensutredninger og konsesjonsrunder i petroleumsvirksomheten.

Forurensning

- a) Være faglig rådgiver for Kriseutvalget for atomberedskap og stille logistikkressurser til rådighet ved atomulykker i nordområdene.
- b) Delta i rådgivende gruppe for prioritering av innsats ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning..
- c) Leverer grunnlagsdata knyttet til kartlegging av nye miljøgifter i Arktis som grunnlag for innspill til Stockholm-konvensjonen.
- d) Etter oppdrag fra Miljødirektoratet, bidra med innsamling av arktisk prøver til Miljøprøvebanken og delta i ekspertgruppen for Miljøprøvebanken.

Klima

- a) Bidra til å øke kunnskapen om historisk-, nåtids- og framtidig klimautvikling i polarområdene
- b) Bidra til økt forståelse av viktige klimaprosesser i polarområdene
- c) Bidra til kartlegging og prognose av klimaeffekter i polarområdene

Polarområdene

- a) Delta i nasjonalt fagråd for isbjørn, og
- b) i det bilaterale norsk-russiske nettverkssamarbeidet om isbjørn.
- c) Bidra i BarentsWatch.

Kunnskap

- a) Være Norges hovedprodusent av topografiske og geologiske kart som dekker norske polarområder ved å publisere kart i både digitalt og trykket format.
- b) Følge opp delingsplikten etter geodataloven gjennom deltakelse i Norge digitalt samarbeidet.
- c) Sikre at alle publiserte forsknings- og miljødata fra Svalbard, Antarktis og nordlige havområder arkiveres, dokumenteres og langtidsforvaltes for å sikre mulighetene til nå- og framtidig viderebruk

- d) Gjøre alle data tilgjengelig for videre bruk gjennom digitale tjenestegrensesnitt (API) på data.npolar.no, og visualisere relevante miljø- og forskningsdata gjennom digitale karttjenester og andre digitale presentasjonsformer.

Internasjonalt samarbeid

- a) Delta aktivt i det norsk-russiske miljøvernssamarbeidet med særlig fokus på vern av havmiljøet og biodiversitet i Barentsregionen.
- b) Delta aktivt i det norske arbeidet under Arktisk Råd med særlig fokus på klimaendringer, tilpasning til endringer i Arktis og økosystembasert forvaltning, herunder også delta i SAO-møter.
- c) Delta aktivt i samarbeidet under Antarktistraktaten og Miljøprotokollen, herunder delta på de årlige konsultative møtene (ATCM).
- d) Delta i den internasjonale vitenskapelige komiteen for Antarktiskforskning (SCAR).
- e) Være et internasjonalt kontaktpunkt i polarsaker og formidle kontakt mellom norske og internasjonale fagmiljøer.
- f) Være vertskap for internasjonale sekretariater på klima og miljøområdet.
- g) Delta aktivt i forskningssamarbeid og kunnskapsoverføring med relevante nasjoner, herunder for å øke kunnskapen om de globale miljø- og klimautfordringene.
- h) Delta aktivt i Ny-Ålesund Science Managers Committee (NySMAC) og utvikling av flaggskipprogrammene i Ny-Ålesund.

Regelverk

- a) Legge til grunn gjeldende lov- og avtaleverk på arbeidsrettsfeltet som gjelder for statsforvaltningen og følge opp sentrale retningslinjer og tiltak forankret i statens overordnede personalpolitikk.
- b) Utveksle media- og kommunikasjonsplaner med departementet og varsle om store mediasaker.
- c) Legge til rette for eventuelle inspeksjoner fra KLD av forebyggende sikkerhetstjeneste.
- d) Etaten har et selvstendig ansvar for å følge opp ikt-strategien. Etaten skal ut fra ikt-strategien, gi tilbakemelding på de viktigste resultatene og utfordringene sett fra etatens ansvarsområder ved årets slutt. Materialet vil være grunnlag for departements- og etatsledernes felles gjennomgang av ikt-utviklingen i sektoren.
- e) Legge til grunn gjeldende lovverk og nasjonale retningslinjer for arbeidet med informasjonssikkerhet og dokumentere organisering og tiltak knyttet til informasjonssikkerhet.
- f) Følge opp beredskaps- og samfunnssikkerhetsarbeid og sikre miljøforvaltningens evne til å håndtere kriser. Etaten skal rapportere sikkerhetstruende hendelser til departementet. Det skal også rapporteres direkte til Nasjonal Sikkerhetsmyndighet jf. forskrift om sikkerhetsadministrasjon § 5-6 første ledd nr. 1.
- g) I tråd med samvirkeprinsippet skal det være særlig oppmerksomhet rettet mot områder hvor virksomheten kan bidra overfor andre sektorer i beredskaps- og samfunnssikkerhetsspørsmål.
- h) Etaten er gitt autorisasjon til å håndtere informasjon gradert t.o.m. hemmelig etter sikkerhetsloven. Etaten er ansvarlig for at dette skjer etter de krav som sikkerhetsloven og tilhørende forskrifter setter.
- i) Det skal legges til rette for varslede inspeksjoner fra KLD av forebyggende sikkerhetstjeneste.
- j) Delta i, eller gjennomføre minst 2 beredskapsøvelser i året knyttet til gjeldende risiko- og sårbarhetsbilde. Etaten skal rapportere til departementet om deltagelse i og funn på øvelser.

- k) Etaten skal årlig eller ved behov revidere etatens ROS-analyser på beredskapsområdet. ROS-analyser, erfaring fra hendelser og øvelser skal være grunnlag for løpende revidering av beredskapsplanverket
- l) Planlegge for videreføring av etatens virksomhet ved bortfall av etatens egne lokaler.
- m) Oppdatere grunnlagsdokument for sikkerhet.

4. Krav til saksbehandling

Avgjørelser i saker som gjelder økonomi- og virksomhetsstyringen skal som hovedregel være skriftlig dokumentert. Forslag til beslutning skal inneholde en saksframstilling der de faktiske forholdene ved saken er vurdert i forhold til lover, forskrifter eller andre regler som gjelder på området, slik at framstillingen er tilstrekkelig for at den som skal ta avgjørelsen, kan foreta en selvstendig etterkontroll.

5. Styringsdialog og rapportering, jf. Reglementet § 9 og 12 og Bestemmelsene kap. 1.3 og 1.5.1

Styringsdialogen mellom departementet og Norsk Polarinstitut skal foregå i samsvar med Etatsstyringsheftet "Prinsipper for etatsstyring i miljøforvaltningen". Hovedelementet i styringsdialogen er tildelingsbrevet. Styringsdialogen skal dokumenteres.

6. Virksomhetsledelse, jf. Reglementet § 4, 9, 12, 14, 16, 17 og 18

Direktøren er virksomhetsleder for Norsk Polarinstitut og har det overordnede ansvaret for at virksomheten er i samsvar med lover, forskrifter, etiske retningslinjer og andre forordninger knyttet til direktoratets virksomhet. Direktøren har ansvar for at direktoratets økonomi- og virksomhetsstyring er i samsvar med tildelingsbrevet og denne instruksen. Direktøren må påse at:

- a) Det blir etablert rutiner for å følge opp de føringer og oppfylle de krav som er gitt i tildelingsbrevet, og rapporterer om resultatene i perioderapport og årsrapport.
- b) Det er opprettet en sentral økonomistyringsenhet med ansvar for å samordne økonomisaker internt i direktoratet og stå for kommunikasjonen med departementet og Riksrevisjonen i økonomisaker.
- c) Det er foretatt risikoanalyser av alle vesentlige sider ved virksomheten i Norsk Polarinstitut, og at analysene i nødvendig grad følges opp med risikoreducerende tiltak.
- d) Direktoratet har et effektivt og hensiktsmessig økonomi- og lønnsystem som har innebygd tilfredsstillende økonomikontroll.
- e) Det med utgangspunkt i omtalen av de strategiske utfordringer og mål i tildelingsbrevene og direktoratets rolle, utarbeides langsiktige planer for den interne organisasjons- og kompetanseutvikling, kommunikasjonsbehovet med omverden og ressursbehov.
- f) At det hvert år utarbeides en års-/virksomhetsplan for det gjeldende året for å sikre gjennomføringen av de resultatkrav, føringer og oppdrag som er gitt i det årlige tildelingsbrevet.
- g) At det utarbeides et virksomhetsbudsjett med utgangspunkt i de tildelte midler og års-/virksomhetsplan og at det føres et virksomhetsregnskap for oppfølging av forbruket av tildelte midler.
- h) At det med utgangspunkt i års-/virksomhetsplanen og virksomhetsbudsjettet utarbeides

internt budsjett disponeringsskriv med fullmakter til å disponere budsjettmidler.

- i) At direktoratet har et miljøledelsessystem og det oppfordres til å bruke rapporteringssystemet MiljøRapp. Miljøpolitikken for statlige innkjøp av prioriterte produktgrupper er en obligatorisk del av miljøledelsessystemet i virksomheten. Se for øvrige pkt. 8.3.

Dersom direktøren oppretter en særskilt intern revisjonsenhet eller ønsker å kjøpe en slik tjeneste fra konsulenter, skal oppgavene presiseres i særskilt instruks som skal foreligge samtidig med opprettelsen. Departementet skal ha kopi av instruks.

7. Fullmakter

7.1. Fullmakt til å opprette og inndra stillinger

Direktøren har fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av driftsbevilgninger som stilles til disposisjon for Norsk Polarinstitut i tildelingsbrevet. Oppretting og inndragning av stillinger skal skje i samsvar med bestemmelsene i tjenestemannsloven og hovedavtalen i staten. Opprettelse av stillinger som forutsetter at den tilsatte blir beskikket av Kongen i statsråd, skal fremmes Klima- og miljødepartementet.

7.2. Fullmakt til å pådra staten forpliktelser om utbetaling i fremtidige budsjettår.

Norsk Polarinstitut kan ha utestående bestillinger og tilsagn om tilskudd ved utgangen av et år dersom særskilt bestillings- eller tilsagnsfullmakt for vedkommende budsjettpost er tildelt fra Klima- og miljødepartementet. Utestående bestillinger og tilsagn skal ikke overstige fullmakten med tillegg av eventuelle beløp som er overført til neste budsjettår under den aktuelle budsjettposten.

Utbetalinger som forutsettes foretatt i framtidige budsjettår, må dekkes innenfor den til en hver tid gjeldende tildeling på den aktuelle posten. Tilsagn om tilskudd skal normalt ikke gis for lengre tid enn tre år, dvs. bevilgningsåret pluss to år til. Den sentrale økonomienheten skal ha en samlet oversikt som til en hver tid viser alle utestående bestillinger og tilsagn.

Bestillings- og tilsagnsfullmakter gjelder kun for ett år. Utestående bestillinger og tilsagn som forventes utbetalt i senere budsjettår, må dekkes innenfor nye fullmakter for det aktuelle året. Forslag om slike fullmakter fremmes i den ordinære budsjettprosessen.

8. Andre bestemmelser

1.1. Budsjett disponeringsmyndighet, jf. Bestemmelsene kap. 2.5.2.1, 5.2.3 og 5.3

I alminnelighet skal delegering ikke gå til andre enn ledere av formelle organisatoriske enheter i Norsk Polarinstitut. Direktøren kan likevel delegerer eller gi samtykke til å videredelegere budsjett disponeringsmyndighet til ledere av prosjekter og lignende som blir tildelt betydelige midler. Delegering av budsjett disponeringsmyndighet skal være skriftlig. Den som mottar delegert budsjett disponeringsmyndighet, må avgi signaturprøve som oppbevares i den sentrale økonomienheten.

1.2. Virksomhetens årsregnskap, jf. Bestemmelsene kap. 3.4

Virksomheten skal utarbeide og avlegge et årsregnskap med noter i tråd med Bestemmelsene, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement.

1.3. Betalingsformidling, jf. Bestemmelsene kap. 3.8

Klima- og miljødepartementet eller den departementet bestemmer, velger kontofører i henhold til Finansdepartementets rammeavtale og avtaleverk og sørger for å opprette arbeidskonti hos kontofører.

1.4. Anskaffelser, jf. Bestemmelsene kap. 5.3

Ved alle anskaffelser som protokollføres skal det så vidt mulig inngås skriftlig kontrakt med leverandøren. Bestillinger av varer og tjenester for lavere beløp enn det som medfører krav til protokollføring, skal så vidt mulig bekreftes skriftlig. Dersom Norsk Polarinstitutt får tildelt bestillingsfullmakter skal disse behandles som omtalt i punkt 7.2. Direktoratet skal vurdere miljøkonsekvensene og livsløpskostnader i tråd med lov om offentlige anskaffelser.

1.5. Forvaltning av tilskuddsordninger kap. 6

Forvaltning av tilskuddsordninger skal følge regler som er fastsatt for den enkelte ordning og for øvrig kap. 6 i Bestemmelsene.

1.6. Forvaltning av verdipapirer, jf. Bestemmelsene 5.4.7

Saker vedrørende erverv eller salg av verdipapirer fremmes av Klima- og miljødepartementet gjennom budsjettprosessene. Etter Stortingets beslutning om erverv eller salg bestemmer Klima- og miljødepartementet videre behandling av saken. Dersom ikke annet bestemmes i den enkelte sak, skal verdipapirer oppbevares i Verdipapirsentralen.

Instruks om avhending av statlig eiendom m.v

Forslag om salg av statlig fast eiendom fremmes for Klima- og miljødepartementet og behandles i samsvar med instruks om avhending av statlig eiendom fastsatt ved Kgl. res. av 19. desember 1997 (FAD).

Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell og bygninger samt for avhending av materiell som tilhører staten.

For utrangering, kassasjon og avhending av materiell og utstyr som tilhører staten, følges reglene fastsatt i Normalinstruks for utrangering og kassasjon av materiell og bygninger samt avhending av materiell som tilhører staten, Endret ved kgl. res. av 18. desember 1987.